

مرحوم علامه سید محسن امین

مرحوم علامه سید عبدالحسین شرف الدین

در ساحل شرقی دریای روم (مدیترانه) بکرشته کوه هائی است که بنام لبنان نامیده میشود این ناحیه کوهستانی پیش از جنگ عمومی اول جزو کشور سلاطین آل عثمان بود و پس از آن جنگ بشرف فرانسویان درآمد و بعد از جنگ جهانگیر دوم تحت عنوان جمهوری لبنان مستقل گردید سلسله کوههای لبنان قطعات مختلفه تقسیم گشته هر قسمتی از آن را نام مخصوصی است یکی از آن قطعات با اسم (چیل عامل) موسوم میباشد چیل عامل علاوه بردوشهر (صور) و (صیدا) که در کنار دریای روم واقع شده اند قریهها و آبادیهای زیادی دارد که از قدیم الایام محل و مسکن عده معتابیهی از شیعیان دوازده امامی بوده و میباشد که بنام (عتاوله) معروف و مشهورند و اینکلمه از ماده ولایت و ولاء که بمعنی دوستی است مشتق گردیده یکی از خوشبختیهای این سرزمین این است که همیشه پرورشگاه علماء عامل و صلحاء کامل بوده و مردانی بزرگ مانند شهیدین رحمة الله علیهما را بعرضه رسانیده که دامن همت بر میان بستند و آثار اهل بیت طهارت سلام الله علیهم اجمعین را از دستبرد حوادث ایام حفظ نمودند و از بدل جان نیز در این راه دریغ نکردند طوبی لهم ثم طوبی لهم آری حقایق همیشه باریختن خون شهداء و زبان و قلم علماء از معجز و نابودی محفوظ می ماند برخی از اهل اطلاع، وفاداری شیعیان شام و جبل عامل را نسبت بخاندان رسالت از یاد کاریهای زمان تبعید ابوذر غفاری رحمة الله علیه میدانند این مرد روشن ضمیر با آنکه پیوسته میگفت قول الحق لم یدع لی صدیقاً (حقگوئی برایم دوستی باقی نگذاشته) بکه و تنها در تبعیدگاه خود با گفتارهای باطل و کردارهای نافرمانی بنی امیه اینقدر مبارزه و معارضه کرد و رنج برد تا بجوار رحمت حق شتافت ابوذر از جهان برفت ولی تخمی را که در فراز و نشیب این قسمت از کوه لبنان افشاندند بود سبزشد و زنده دلانی بار آورد که در تاریخترین و سخت ترین ایام و آنروزهای سیاهی که دوست داشتن دودمان رسول اکرم (ص) جرم و گناه بزرگی شمرده میشد قیام نموده از یکطرف دوستی این خانواده را در دلهای مردم جای میدادند و از طرفی گوهر کلمات و سخنانشان را از گزند و غبار باطل پاک کرده در خزینه کتب و رسائل ضبط مینمودند و چه بسا که گرفتار هوی پرستان دیوسیرت

گشته همه چیز خود را در راه نشر حقایق از چنگ میدادند با اینحال دمی از خپال خود فارغ نمی‌زیستند و لحظه‌ای آسوده نمی‌نشستند و از وقتی که اعتاب مقدسه عراق مرکز علم و علماء و صلحاء گردید و از هر طرف طلاب علوم دینیه بدانجا روی آوردند جبل عاملیان نیز بنوبه خود از دیار و باران خویش دست کشیده برای تحصیل علم رخت سفر برگرفتند و در جوار قبور معصومین سلام الله علیهم اجمعین بار اقامت افکندند و با هرگونه رنج و زحمت ساختند تا از زلال علم و معرفت سیراب و شاداب شدند و بی‌لاد خود برگشته بنشر علم و حقایق هبی پرداختند در این عصر نیز دو آفتاب تابان اعنی علامتین شهیرین مرحوم سید محسن امین حسینی و مرحوم سید عبدالحسین شرف الدین موسوی در آسمان دمشق و جبل عامل طلوع کرده نور افشانی مینمودند ولی افسوس که این دو خورشید سعادت یکی پس از دیگری بکسوفی دچار شدند که دیگر منجلی و روشن نخواهد شد باد اجل چراغ عمر این دو علامه را خاموش نموده و مسلمانان را از فیض وجود ذیجودشان محروم ساخت مگر اینکه لطف خدای یاری کند و این نلمه و رخنه ای را که در عالم اسلام پدیدار گشته بوجود علمای عامل، جبران و تلافی نماید و کرانه اوضاع جهان و تندباد حوادث جوری است که با پیدایش مردان دین و تقوی کمتر موافقت و مساعدت مینماید و ایندو بزرگوار در یک چنین عصر پر آشوبی که مسلمانان از هر حیث در خطر افتاده اند دامن همت بر میان بسته تا آن اندازه که میسر و ممکن بوده با اصلاحات پرداختند شیعیان متشتت و پراکنده شام و جبل عامل را پیرامون خود جمع نموده برای تعلیم و تربیت فرزندانشان مدارس و آموزشگاههایی تاسیس کردند و بتالیف تصنیف و رد شبهات مغرضین و مقصدین مبادرت ورزیدند و مخصوصا در مبارزه با نویسندگان هونی پرستی که بسا قلمهای زهر آلود خود به مسلمین عموما و شیعیان خصوصا افتراآت و مقالاتی که از این دو بزرگوار باقی مانده خود دلیلی کافی و وافی است بر علوهت و جهادشان در راه حق جزاهما الله خیر الجزاء نسب شریف علامه مرحوم سید محسن امین بزید بن علی بن الحسن بن علی بن ابيطالب علیهم السلام میرسد در سال ۱۲۸۲ هجری قمری در قریه (شقره) از قراء جبل عامل متولد شده از هفت سالگی بتحصیل علم پرداخت خواندن قرآن و نوشتن را در محل بیاموخت صرف و نحو و منطق و معانی و بیان و برخی از کتب فقه را در مدارس جبل عامل نزد فضلاء آندیار کامل کرد و در سال ۱۳۰۸ هجری قمری عازم نجف شرف گردید و در جوار جد بزرگوارش اقامت نموده بمطالعه و تدریس و تالیف و استفاده و تصنیف پرداخت و با تمام سختیهای زمان بساحت و در سال ۱۳۱۹ هجری قمری بنا بدعوت شیعیان مقیم شام از عراق بدمشق آمده بکار مشغول

شد در سال ۱۳۴۳ هجری قمری از شام بشقراء رفت که هموطنانش نیز از وجود
ذبیحود وی بهره ور کردند و از این تاریخ تا هنگام وفات گاهی در شام و زمانی
در جبل عامل بسر می برد و تمام مدت خود را صرف اصلاح شیعیان آنجا نمود مینمود
رحمة الله علیه رحمة واسعة

نسب شریف مرحوم علامه سید عبد الحسين شرف الدين بامام همام
موسی بن جعفر علیهما السلام میرسد در سال ۱۲۹۰ هجری قمری در کاظمین
متولد شده خاندانش در عراق بسیادت و اصالت و تقوی و تفقه معروف و مشهور بودند
از خردسالی نزد پدر و دیگران بآموختن علم و کسب ادب پرداخت پس از فرا گرفتن
مقدمات علوم دینی و ادبیات برای تحصیل فقه و اصول اول بنجف سپس به (سامرا)
رفته در خدمت مرحوم سید محمد کاظم یزدی و آخوند ملا محمد کاظم خراسانی و شیخ
طه نجفی و شیخ فتح الله اصفهانی و شیخ حسن کربلائی اعلی الله مقامهم بدان آموزش
مشغول شد و پس از آنکه بمقام عالی اجتهاد نائل و از طرف اساتید خود بکسب
اجازه مفتخر گردید بجبل عامل رفت و مدت ده سال در آنجا اقامت نمود بعد برای
استفاده از محضر فضلاء مصر بقاهره رفت و در خدمت شیخ سلیم بشری رئیس جامع الازهر
و شیخ محمد بن عبدالحی کنانی ادویسی و دیگران بکسب علم اشتغال ورزید و بعد
از دو سال بمدینه طیبه مشرف شده بآستانه موسی جد بزرگوارش مفتخر گردید
سپس بجبل عامل مراجعت نمود در خانه جنگ جهانگیر اول بموجب معاهده (ورسای) جبل عامل
تابع لبنان و تحت قیمومت فرانسه قرار گرفت ولی مردم لبنان و جبل عامل بحکومت فرانسه
تن در نداده برای استقلال جبل عامل و یا الحاق آنجا بسوریه و شامات نهضت نمودند علامه
شرف الدین در تمام مراحل این نهضت با ملیون همراه بود قیام و نهضت ملیون موجب خشم
حکومت فرانسه شده سران نهضت را که مرحوم علامه از جمله ایشان بود بفلستین تبعید نمود
مرحوم علامه شرف الدین پس از دوسه ماه توقف در فلستین بمصر رفت و در قاهره
بایراد خطابه های دینی و وطنی و مباحثه با فضلا و علما مشغول گردید سپس از آنجا
بفلستین برگشت و در قریه (الهلم) که نقطه مرزی جبل عامل و فلستین است
توقف نمود و چون دولت فرانسه تبعید شدگان را عفو نمود مرحوم علامه بار و ساء
نهضت بجبل عامل مراجعت کرد و پس از ورود بموطن خود با شوق و دل بستگی تامی
بقضاء مسلمین و تدریس و تالیف و تاسیس آموزشگاههای پسران و دختران برای تعلیم و تربیت
آنان طبق مقررات شرع پرداخت و آنی در انجام وظائف شرعی و اجتماعی خود
فارغ و آسوده نه نشست تا وقتی که برحمت ایزدی پیوست رحمة الله علیه رحمة واسعة

در نگارش شرح حال این دو علامه از مجله العرفان صیدا و از مقدمه کتاب مناظرات
ترجمه کتاب (المراجعات) ترجمه سید شرف الدین اقباس و استفاده شده